

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

PREDPREIZKUS

SOCIOLOGIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Marec 2004 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazca za ocenjevanje).

V tej izpitni poli je pet esejskih vprašanj, od katerih si izberete in odgovarjate na **DVE** v obsegu 300 do 350 besed za eno esejsko vprašanje.

Pišite v prostor, ki je za to predviden, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pred esej jasno napišite številko in naslov esejskega vprašanja, ki ste si ga izbrali. Pišite čitljivo. **Nečitljivi odgovori in odgovori, pisani z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami.**

Vsak esej je ovrednoten z 20 točkami.

Svoj odgovor skrbno premislite in načrtujte. Za skiciranje uporabite konceptna lista. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

ESEJSKA VPRAŠANJA

1. **Primerjajte resocializacijo z drugimi oblikami socializacijskega procesa.**
(Kot merila primerjave upoštevajte trajanje, dejavnike, mehanizme, učinkovitost ter življenjsko obdobje, v katerem potekajo posamične oblike.)
2. **Razpravljajte o značilnostih volilnega vedenja različnih socialnih kategorij in o problemu volilne abstinence (neudeležbe).**
3. »Najprej naši ljudje!« (Belgija), »Ven z umazanci!« (Avstrija), »Madžari so kot aids!« (Romunija), »Francijo Francozom!« (Francija).
Vse skrajno desničarske stranke z redkimi izjemami mahajo naokrog z enakimi gesli: preženite priseljence in vse bo boljše. Sporočilo, ki je poudarjeno preprosto, se je za mnoge pokazalo privlačno.

(Cruz, A.: " Večni grešni kozli", Unesco glasnik, november 1999, str. 23)

Razpravljajte o značilnostih in sestavinah nacionalizma.

4. **Razpravljajte o pomenu in delovanju profesij v razvitih modernih družbah.**
5. Nenehni prevrat v produkciji, nepretrgano pretresanje vseh družbenih razmer, večna negotovost in gibanje loči buržoazno epoho od vseh prejšnjih. ... vse trdno in stalno se razblinja, vse sveto je oskrunjeno, in ljudje so naposled prisiljeni, da si s treznimi očmi ogledajo svoj življenjski položaj in medsebojne odnose.

(Marx, K., Engels, F. (1971): Izbrana dela (II. zvezek), Cankarjeva založba, Ljubljana, str. 592)

Primerjajte Marxovo, Webrovo in Durkheimovo pojasnitev bistva procesov modernizacije. Posebno bodite pozorni na to, koliko se Marxove trditve o značilnostih modernizacije (glejte zgornji citat) ujemajo s trditvami drugih dveh klasičnih avtorjev.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN